

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd over de volgende brieven:

- Geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad, 22–23 januari 2026 (Kamerstuk 32 317, nr. 989);
- Antwoorden op vragen commissie over o.a. de geannoteerde agenda van de formele JBZ-Raad, 8–9 december 2025 (Kamerstuk 32 317, nr. 978) (Kamerstuk 32 317, nr. 984).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Ellian

Adjunct-griffier van de commissie,
Paauwe

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

II Reactie van de Minister

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 22–23 januari 2026 in Cyprus (informele JBZ-Raad). Naar aanleiding hiervan hebben deze leden nog een aantal vragen.

De leden van de PVV-fractie lezen dat het kabinet voorstellen zal ondersteunen om CULTNET van een informeel samenwerkingsverband om te vormen tot een gestructureerd platform met een duidelijk omschreven operationeel mandaat. Deze leden vragen de Minister welke financiële consequenties verbonden zijn aan het omzetten van CULTNET van een informeel samenwerkingsverband naar een gestructureerd platform. Kan de Minister aangeven of deze transitie gepaard gaat met extra kosten – bijvoorbeeld voor organisatie, secretariaat, personele inzet of ICT-voorzieningen – en, zo ja, hoe hoog deze kosten naar verwachting zullen zijn?

De leden van de PVV-fractie vragen voorts hoe deze eventuele kosten zullen worden gefinancierd. Worden deze gedragen binnen bestaande budgetten of is sprake van aanvullende nationale of Europese middelen? Indien gebruik wordt gemaakt van EU-financiering, kan de Minister aangeven om welke fondsen het gaat en welke financiële verplichtingen hier mogelijk voor Nederland uit voortvloeien?

Daarnaast vragen de leden van de PVV-fractie of het beoogde operationele mandaat van het gestructureerde CULTNET gevolgen heeft voor de inzet en verantwoordelijkheden van nationale autoriteiten, zoals politie, Douane of andere betrokken diensten. Kan de Minister toelichten of de versterking van CULTNET leidt tot extra structurele inzet van Nederlandse capaciteit en hoe dit zich verhoudt tot bestaande prioriteiten binnen de strafrechtelijke handhaving?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad. Deze leden stellen nog enkele vragen.

Confiscatie en bevrozing criminele activa

De leden van de VVD-fractie lezen dat een werksessie zal plaatsvinden over de confiscatie en bevrozing van criminele activa in een veranderend financieel landschap. Kan nader worden toegelicht wat de specifieke inzet van de Minister is bij deze werksessie? Welke best practices wil de Minister concreet uitwisselen? En hoe verhoudt de bespreking in deze werksessie zich tot de nieuwe Confiscatierichtlijn die in november 2026

moet zijn geïmplementeerd? Is deze implementatiedeadline voor Nederland nog haalbaar, ook voor de uitvoering? Op grond waarvan is gekozen een internetconsultatie van drie maanden te hanteren bij het implementatiewetsvoorstel en waarom is het wetsvoorstel nadat de consultatietermijn afliep in oktober 2025, nog altijd niet aangeboden aan eerst de Raad van State en daarna de Tweede Kamer?

Verordening ter bestrijding van online seksueel kindermisbruik (CSAM-verordening)

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat de trilogie over het CSAM-akkoord op 9 december 2025 zijn begonnen en dat daarnaast de tijdelijke regels over detectie van CSAM zullen worden verlengd als het aan de Europese Commissie ligt. Het Commissievoorstel verlengt deze derogatie tot 3 april 2028. Deze leden zijn het eens met deze nieuwe tijdelijke verlenging, die het mogelijk maakt dat aanbieders vrijwillig kunnen blijven scannen op CSAM en dergelijk materiaal kunnen verwijderen. Wat vindt de Minister van deze tijdelijke verlenging en deelt hij de mening van deze leden dat het wrang zou zijn voor zoveel slachtoffers en hun naasten als deze tijdelijke vrijwillige mogelijkheid voor aanbieders om CSAM te detecteren en te verwijderen, zou komen te vervallen? Klopt het dat de vrijwillige detectie een effectieve bijdrage kan blijven leveren aan het tegengaan van CSAM en wat zouden andere landen ervan vinden als Nederland zich zou keren tegen de verlenging, nu nog altijd een derde van de door de Internet Watch Foundation geïdentificeerde URL's¹ met seksueel kindermisbruikmateriaal in Nederland wordt gehost?

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda en de onderliggende stukken. Deze leden hebben enkele vragen en opmerkingen over bevrozing van criminele activa, jeugdige drugsdelinquenten en digitalisering. Deze zullen zij hieronder uiteenzetten.

Bevrozing criminele activa

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie hebben vragen over de mogelijkheden om criminele activa te confisqueren en bevroren. Er zijn Europese richtlijnen aangenomen die lidstaten voor 23 november 2026 nationaal door moeten voeren. Kan de Minister aangeven welke aanpassingen er nodig zijn van de Nederlandse wet- en regelgeving om hieraan te voldoen? Is deze deadline haalbaar voor Nederland en andere lidstaten? Zo ja, wanneer komen deze plannen naar de Kamer? Zo nee, wat gaat de Minister doen om de implementatie zo veel mogelijk te versnellen?

Alternatieven voor detentie voor jeugdige drugsdelinquenten

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie hebben opmerkingen over de informele discussies over alternatieven voor detentie voor jeugdige drugsdelinquenten. Eerder zijn in de motie-Mutluer (Kamerstuk 29 279, nr. 987) alternatieven geschetst. Ook in de nota «Jeugdstraf- en Herstelplan: Een offensief tegen jeugdcriminaliteit» (Kamerstuk 36 445) staat het voorstel om kleinschalige voorzieningen in de wijken als alternatief voor detentie. Is de Minister bereid om in overleg met de andere lidstaten te gaan en expliciet te vragen welke ervaringen lidstaten

¹ Uniform Resource Locator.

hebben met onder andere het inzetten van kleinschalige voorzieningen in de wijken, het verlengen van toezichttermijnen door de reclassering of jeugdzorg, mogelijkheden voor gedragsbeïnvloedende therapieën en het versterken van samenwerking tussen instanties op het gebied van monitoring en begeleiding? Deze leden vragen de Minister om toe te lichten welke suggesties Nederland in deze discussie zelf zal aandragen.

Digitale Omnibus

Ten aanzien van digitalisering brengen de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie ten eerste de Omnibus AI² en de Omnibus Digitaal onder de aandacht. Deze leden hebben fundamentele zorgen dat deze Omnibussen zullen leiden tot een afzwakking van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de privacybescherming van Europeanen. Deze leden vrezen dat het openbreken van de AVG en de AI Act een opmaat kan zijn naar verdere wijzigingen van deze wetgeving. Daarmee komt de privacy- en consumentenbescherming in het geding. Is de Minister bereid om de zorgen die zijn geuit in het BNC-fiche³, ook ter sprake te brengen tijdens de informele JBZ-Raad? Met welke lidstaten kan de Minister samen optrekken in de kritiek van het kabinet op de Omnibussen? Is de Minister bereid om steun te zoeken voor het kabinetsstandpunt bij andere lidstaten?

Ontwikkelingen X

Ten tweede brengen de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie wat betreft digitalisering de ontwikkelingen rondom X onder de aandacht. De AI-bot Grok van het socialemediaplatform X wordt volop gebruikt om seksuele deepfakes te maken, ook van minderjarigen, op het platform. Volgens deze leden is dat volstrekt onacceptabel. Kan de Minister een formele reactie geven op dit misbruik? Wat kunnen de slachtoffers van seksuele deepfakes doen om zich te beroepen op hun rechten en de beelden verwijderd te krijgen?

Bovendien stellen deze leden dat Nederland zich ten volste in moet zetten om X verantwoordelijk te houden voor dit soort misbruik. Welke acties onderneemt Nederland tegen X en Chief Executive Officer Elon Musk? Kan de Minister samen met gelijkgestemde lidstaten optrekken om eensgezinde maatregelen te bespreken? In welke lidstaten is beeldmanipulatie van Grok nog niet verboden en wat kan Nederland samen met andere lidstaten doen om het verbod Europees in te voeren?

Onderhandelingen CSAM-verordening

Wat betreft digitalisering brengen de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie ten derde de onderhandelingen over de CSAM-verordening onder de aandacht. Deze leden achten de CSAM-verordening nog altijd een riskant voorstel waarmee Europese mensenrechten grootschalig worden geschonden, zonder dat slachtoffers voortvarend geholpen worden. Kan de Minister een stand van zaken geven over hoe de triloof fase van de CSAM-verordening vordert? Hoe stelt Nederland zich op en op welke manier geeft de Minister invulling aan de motie-Kathmann c.s. (Kamerstuk 32 317, nr. 981), met name aan het tweede dictum dat vraagt om «zich in de vervolgfase ten volste in te zetten om alle verplichtingen die kunnen leiden tot massasurveillance op versleutelde diensten en onacceptabele cyberveiligheidsrisico's uit het voorstel te slopen»? Welke acties onderneemt de Minister om dit uit te voeren?

² Artificiële intelligentie.

³ Fiche Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad. Deze leden maken graag van de gelegenheid gebruik om enkele vragen te stellen aan de Minister hierover.

Werksessie I – Versterking van confiscatie crimineel vermogen in een veranderend financieel landschap

De leden van de CDA-fractie lezen dat tijdens deze werksessie wordt gesproken over uitdagingen en ontwikkelingen bij de confiscatie van crimineel vermogen in het licht van veranderingen in het financiële landschap. In dat kader vragen deze leden wat de stand van zaken is van het wetsvoorstel ter implementatie van de Europese Confiscatierichtlijn dat in juli 2025 in consultatie is gebracht. Wanneer kan de Kamer dit wetsvoorstel verwachten en is de regering bereid hier vaart achter te zetten? In hoeverre komen deze nieuwe financiële instrumenten in dit wetsvoorstel ook aan bod?

Daarnaast vragen deze leden of de Minister verwacht dat deze werksessie nuttige inzichten zal geven die bruikbaar zijn voor het betreffende wetsvoorstel en, zo ja, of de Minister dit met de Kamer kan delen.

Werklunch – Het bevorderen van alternatieven voor detentie voor jongeren waaronder doorverwijzen naar een drugsbehandeling

De leden van de CDA-fractie vragen of andere lidstaten soortgelijke programma's hebben, zoals Nederland heeft met Preventie met Gezag. Daarnaast vragen deze leden of andere lidstaten ook werken met re-integratieofficiers en, zo ja, of hier ook kennis over wordt uitgewisseld tijdens de werklunch. Tot slot vragen deze leden wat de Minister precies verstaat onder evidence-based preventie en vragen zij of de Minister hier voorbeelden van kan geven.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele JBZ-Raad. Naar aanleiding hiervan hebben deze leden geen vragen. Wel hebben deze leden enkele vragen over aanhangende onderwerpen op het terrein van migratie.

De leden van de BBB-fractie ontvangen opnieuw signalen over een Nederlandse advocaat die zowel in 2019 als in 2024 zonder nadere toelichting is afgewezen bij een aanvraag inzake het Electronic System for Travel Authorization (ESTA) voor de Verenigde Staten. Betrokkene vermoedt dat deze afwijzing mogelijk samenhangt met haar eerdere betrokkenheid als advocaat in een terrorismezaak. Zij heeft zich destijds uit die zaak teruggetrokken en behandelt sinds die tijd geen terrorismezaken meer, mede vanwege zorgen over mogelijke gevolgen voor haar internationale reisvrijheid.

De leden van de BBB-fractie vragen de Minister hoe deze signalen worden beoordeeld. Deze leden herinneren de Minister eraan dat in 2019 Kamervragen zijn gesteld over een vergelijkbare situatie, waarbij door het kabinet is aangegeven dat de ontwikkelingen zouden worden gemonitord en dat hierover contact zou worden onderhouden met de Nederlandse orde van advocaten (NOvA).

Tegen deze achtergrond vragen de leden van de BBB-fractie de Minister ten eerste wat er sinds 2019 concreet is gedaan in het kader van deze monitoring. Kan de Minister toelichten of en op welke wijze overleg met de NOvA heeft plaatsgevonden en wat de uitkomsten daarvan zijn geweest?

Ten tweede vragen de leden van de BBB-fractie of de Minister kan aangeven of en, zo ja, welke informatie door de Nederlandse Staat wordt gedeeld met de Verenigde Staten in het kader van de ESTA-procedure. In welke registers kan dergelijke informatie voorkomen en onder welke omstandigheden vindt internationale gegevensuitwisseling plaats?

De leden van de BBB-fractie hechten eraan te benadrukken dat het verlenen van rechtsbijstand aan verdachten geen gevolgen zou mogen hebben voor de beroepsuitoefening of de persoonlijke reisvrijheid van advocaten. Deze leden vragen de Minister om een nadere toelichting en reactie hierop.

II Reactie van de Minister